18 Οκτωβρίου 2024

Ο Κυθήρων Σεραφείμ απαντά για το καθεστώς των Προσκυνημάτων και την προσφυγή στο ΣτΕ

/ Γενικά Θέματα

Με μια μακροσκελή δήλωση ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων και Αντικυθήρων κ. Σεραφείμ δίνει εξηγήσεις και απαντήσεις αναφορικά με το ζήτημα του καθεστώτος της διοίκησης και της διαχείρισης των Ιερών Προσκυνημάτων των Κυθήρων.

Αφορμή στάθηκε η πρόσφατη απόρριψη των προσφυγών της Ιεράς Μητροπόλεως Κυθήρων και Αντικυθήρων και της Εκκλησίας της Ελλάδος από το Συμβούλιο της Επικρατείας για την κυριότητα και την διαχείριση των Προσκυνημάτων, καθώς και η κοινή δήλωση του Δημάρχου Κυθήρων και Αντικυθήρων Ευστράτιου Χαρχαλάκη και του Προέδρου της Επιτροπής Εγχωρίου Περιουσίας Κυθήρων και Αντικυθήρων Ευάγγελου Βενάρδου οι οποίοι, μεταξύ άλλων, αναφέρουν ότι *«η τοπική Εκκλησία βγαίνει διττά ηττημένη»*.

Στη δήλωση του ο Σεβασμιώτατος παραθέτει σειρά επιχειρημάτων για το ζήτημα

και, μεταξύ άλλων, τονίζει:

«Ἡ Τοπική Ἐκκλησία τῶν Κυθήρων ἔκαμε τό ἱεροκανονικό της χρέος, δέν βγῆκε ἡττημένη. Ἠττῶνται καί συντρίβονται οἱ πολέμιοι τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν ἀντιτίθενται στό ἱερό της Σύνταγμα, πού εἶναι ἡ Ἁγία Γραφή καί οἱ ἱεροί Κανόνες τῶν Ἁγίων Πατέρων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Λειτουργοῦν τότε οἱ πνευματικοί νόμοι καί οὐαί καί ἀλλοίμονον στούς παραβάτες των, αὐτούς πού ἐν γνώσει τους ἀντιστρατεύονται στό θέλημα τοῦ Θεοῦ».

Αναλυτικά η δήλωση του Μητροπολίτη Κυθήρων και Αντικυθήρων κ. Σεραφείμ:

Ἀπαραίτητες ἀπαντήσεις – ἐξηγήσεις γιά τά ἱερά Προσκυνήματά μας

Πληροφορήθηκα τό περιεχόμενο τῆς κοινῆς δηλώσεως τοῦ κ.Δημάρχου Κυθήρων & Ἀντικυθήρων καί τοῦ κ.Προέδρου τῆς Ἐγχωρίου Περιουσίας ΕΕΠΚΑ, μετά τήν πρόσφατη ἀπόφασι τοῦ Σ.τ.Ε., γιά τά Ἱερά μας Προσκυνήματα.

Κατά κοινή ὁμολογία προκάλεσαν ἀλγεινή ἐντύπωσι ὁ αὐταρχικός τρόπος ἐκφράσεως, τό ἀλαζονικό ὕφος καί ἡ ἔλλειψις σεβασμοῦ στούς ἐκκλησιαστικούς θεσμούς (Ἱερά Σύνοδο, Τοπική Ἐκκλησία, Ἐπίσκοπο). Ἀκόμη καί ἡ ἀντιμετώπισίς μας ὡς ἐχθρῶν καί ἀντιπάλων καί ὄχι ὡς ἐκκλησιαστικῶν φορέων, οἱ ὁποῖοι ἔχουμε τίς ἀρχές μας, τόν τρόπο ζωῆς καί ἐνεργείας, πού καθορίζουν οἱ Ἱεροί Κανόνες καί ἡ 20 αἰώνων Ἐκκλησιαστική Παράδοσις, καί τήν πρακτική τῆς ἐκκλησιαστικῆς πορείας καί δράσεως, κρίνεται ἀπαράδεκτος καί ἀνοίκειος.

Καί ἐπειδή στήν δήλωσι αὐτή στοιχειοθετοῦνται ἔωλες κατηγορίες γιά ἄκριτες καί διχαστικές ἐνέργειές μου ἐπί πνευματικῇ ζημίᾳ τῶν συμπολιτῶν μας, παρ’ ὅτι κατά τό ὑπόδειγμα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ σιωπῶ ἐνίοτε, ἐν τούτοις εἶμαι ὑποχρεωμένος, γιά τήν ἀποφυγή τοῦ σκανδαλισμοῦ τοῦ Ποιμνίου μου, νά εἰπῶ τόν λόγον τοῦ Σωτῆρος μας πού εἶπε πρός τόν ὑπηρέτην, ὁ ὁποῖος τόν ἐρράπισε : «εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περί τοῦ κακοῦ, εἰ δέ καλῶς, τί μέ δέρεις;...».

Γι’ αὐτό σύντομα θά δώσω ὡρισμένες ἐξηγήσεις καί ἀπαντήσεις γιά θέματα, πού μέ ἀφοροῦν καί ἀναφέρονται στήν ὡς ἄνω δήλωσι:

1. Μέ πρωτοφανή θρασύτητα χαρακτηρίζονται ὡς «ἀναίτιες καί προκλητικές οἱ προσφυγές τῆς Μητροπόλεως Κυθήρων καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας». Κατηγοροῦνται εὐθέως ὡς ἄφρονες καί ἐπιπόλαιοι ὁ Μητροπολίτης, τά μέλη τοῦ Μητροπολιτικοῦ μας Συμβουλίου, ἡ Ἱερατική Σύναξις τῶν Κληρικῶν μας καί ὁλόκληρη ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (εἶναι προφανές πόθεν ἐκπορεύονται οἱ αἰτιάσεις αὐτές).

Εἴχαμε τό νόμιμο δικαίωμα τῆς προσφυγῆς στό Σ.τ.Ε., μέ τήν ἐπικαιροποίησι τοῦ Π.Δ. 272/85, γιά νά διεκδικήσωμε τά ἱεροκανονικά καί συνταγματικά δικαιώματα τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Καταστατικός Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Κ.Χ.) εἶναι νόμος τοῦ Κράτους (Ν.590/1977), πού συμπεριλαμβάνεται στό Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος. Καί τό Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος κατοχυρώνει τήν ἰσχύν τῶν Θείων καί Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας μας. Αὐτό σημαίνει ὅτι οἱ Ἱερές Μονές, καί ὅταν μετά πάροδον χρόνων ἤ αἰώνων λειτουργοῦν ὡς Ἱερά Προσκυνήματα δέν χάνουν τήν ἀρχικήν τους ἰδιότητα ὡς Μονῶν. Καί ὁρίζει ὁ Καταστατικός Χάρτης (Κ.Χ.) ἐπακριβῶς τά τῆς λειτουργίας τόσον
τῶν Ἱ. Μονῶν, ὅσον καί τῶν Ἱ. Προσκυνημάτων.
Ὁ 24ος Κανόνας τῆς 4ης Οἰκουμενικῆς Συνόδου εἶναι σαφέστατος: «Τά ἅπαξ καθιερωθέντα Μοναστήρια κατά γνώμην Ἐπισκόπου μένειν εἰς τό διηνεκές (παντοτινά) Μοναστήρια καί τά ἀνήκοντα αὐτοῖς πράγματα φυλάττεσθαι καί μηκέτι γίνεσθαι ταῦτα κοσμικά καταγώγια· τούς δέ συγχωροῦντας τοῦτο γίνεσθαι (=ὅσοι δηλ. ἐπιτρέπουν νά γίνεται αὐτό), ὑποκεῖσθαι (νά ὑπόκεινται) τοῖς τῶν Κανόνων ἐπιτιμίοις» (εἰς τά ἐπιτίμια τῶν Ἱερῶν Κανόνων).

2. Κατά ταῦτα, εἴτε Μοναστῆρι, εἴτε Ἱερό Προσκύνημα εἶναι, ἡ λειτουργία των καθορίζεται ἀπό τόν Καταστατικό Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας, δηλ. ἀπό τό Σύνταγμα. Καί λέγοντες Σύνταγμα ἐννοεῖται τό ἰσχῦον Ἑλληνικό Σύνταγμα, ὄχι τό Σύνταγμα τῆς Ἀγγλοκρατίας ἤ τῶν Ἰονίων νήσων τοῦ 19ου αἰῶνος. Ὁ Κ.Χ. ὁρίζει γιά τά Ἱερά Προσκυνήματα τῆς Ἐκκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Πρόεδρο τόν οἰκεῖο Μητροπολίτη. Καί αὐτό ἀκόμη τό Πανελλήνιο Ἱερό Ἵδρυμα τῆς Παναγίας τῆς Τήνου προεδρεύεται ὑπό τοῦ Μητροπολίτου (Ν.349/1976).
Ἐξαίρεσιν ἀποτελοῦν στόν Ἑλλαδικό χῶρο τά Ἱερά Προσκυνήματά μας, τῆς Παναγίας τῆς Μυρτιδιώτισσας καί τῆς Ἁγίας Μόνης. Ὑπῆρχε καί ἄλλη ἐξαίρεσις, τό Ἱερό Προσκύνημα τῆς Παναγίας Σουμελᾶ Βεροίας, ἀλλά μέ ἀπόφασι τοῦ ἰδίου (Ε΄) Τμήματος τοῦ Σ.τ.Ε. ἀντικατεστάθη πρό 9ετίας περίπου ὁ λαϊκός Πρόεδρος ὑπό τοῦ Μητροπολίτου Βεροίας (ὑπόθεσις, ἡ ὁποία δημιούργησε τό «δεδικασμένον», ἀλλά...).
Δέν ἦταν λοιπόν, «ἀναίτιες καί προκλητικές οἱ προσφυγές», ἀλλά εἶχαν κανονικό καί συνταγματικό ἔρεισμα.

3. Μέ τίς προσφυγές μας στό Σ.τ.Ε. ζητήσαμε, κατά τήν κοινή δήλωσι, «κατ΄οὐσίαν τήν μεταβολή τοῦ ἀπ΄αἰώνων ἰσχύοντος καθεστῶτος διοίκησης καί διαχείρισης τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων Κυθήρων, σύμφωνα μέ τό ὁποῖο αὐτά συνιστοῦν κοινή περιουσία τοῦ Κυθηραϊκοῦ Λαοῦ». Ἄλλη φορά ὁ κ.Δήμαρχος εἶπε ὅτι το ἰσχῦον καθεστώς «ἔχει μακραίωνα ἱστορία». Καί πρό καιροῦ εἶπε ὅτι τά Ἱερά Προσκυνήματα εἶναι περιουσία τοῦ Δήμου ἀπό τό 1986. Τί ἀπ’ ὅλα ἰσχύει;
Τά δύο αὐτά Ἱερά Προσκυνήματα τῆς Μυρτιδιώτισσας καί τῆς Ἁγίας Μόνης ἦταν

παλαίφατες Ἱερές Μονές (περί τά μέσα τοῦ 15ου αἰῶνος ἐκτίσθη ἡ πρώτη, καί, κατ' ἄλλην πληροφορίαν, εἶναι παλαιότερη, καί στό δεύτερο ἥμισυ τοῦ 18ου αἰῶνος ἡ ἄλλη).

4. Γιά τήν ἱστορία καί τήν ἱστορική διαδρομή τῶν πάλαι ποτέ ἀκμασασῶν Ἱερῶν Μονῶν καί σημερινῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων δύναται νά ἀνατρέξη ὁ ἐρευνητής στούς Κώδικας τῶν Κυθηρίων Ἐπισκόπων Κυθήρων, ἀπό τόν Κώδικα τοῦ Ἐπισκόπου Νεκταρίου Βενέρη (ἀρχές 18ου αἰ.) μέχρι τόν τελευταίως ἐκδοθέντα Κώδικα τοῦ Ἐπισκόπου Κωνσταντίνου Στρατούλη (τέλος 19ου αἰ.), τούς ὁποίους ἐξέδωκε φιλοτίμως καί φιλοπόνως ἡ «Ἑταιρεία Κυθηραϊκῶν Μελετῶν». Αὐτές εἶναι οἱ ἀψευδεῖς πηγές τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας. Φερ' εἰπεῖν στόν Κώδικα τοῦ Ἐπισκόπου Νικηφόρου Μόρμορη (1758-1770) σημειώνεται σέ Ἀρχιερατικό του Γράμμα (28/7/1760) «... μᾶς ἐβεβαίωσαν ὅτι ἔκπαλαι ἦταν (ἡ Ἁγία Μόνη) κοινόβιον Μοναχῶν, ὁ καιρός ἔφθειρε τήν κτίσιν τῆς Ἐκκλησίας, ἐξάλειψεν τάς εἰκόνας καί τά κελλία...» (σελ. 11). Ὁ δέ Κώδικας τοῦ Ἐπισκόπου Εὐγενίου Μαχαιριώτη (1857-1877) στόν ἀναλυτικό «Πειθαρχικό Κανονισμό», δηλ. τάς «Ἀρχιερατικάς διατάξεις, ἀφορώσας τήν Ἱεράν Μονήν τῶν Μυρτιδίων καί τάς λοιπάς τῆς Νήσου ταύτης Κυθήρων» περιλαμβάνει τέσσαρα κεφάλαια: α) «Περί Ἡγουμένου καί τῶν καθηκόντων αὐτοῦ» β) «Περί Ἐφημερίου (τῆς Ἱερᾶς Μονῆς) καί τῶν καθηκόντων αὐτοῦ», γ) «Περί τῶν Μοναχῶν καί Δοκίμων καί τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐν γένει» καί δ) «Πειθαρχικαί ποιναί παρά τοῦ Ἡγουμένου ἐπιβαλλόμεναι» (σελ. 11). Καλόν εἶναι, λοιπόν, νά ἀκριβολογοῦμε καί νά μήν ἀοριστολογοῦμε...

5. Τά τρία πρῶτα Διατάγματα τοῦ 20οῦ αἰῶνος, πού ἀφοροῦν τήν Ἐγχώριο Περιουσία (Β.Δ. 1920, Π.Δ. 1941 καί Π.Δ. 1943, τά δύο τελευταῖα ὁρίζουν ὡς Πρόεδρο τόν Μητροπολίτη Κυθήρων) πού εἶναι πολύ σύντομα, δέν κάνουν οὔτε ἁπλῆ ἀναφορά στά Ἱερά Προσκυνήματα τῶν Κυθήρων. Ἐνῷ τό τελευταῖο Π.Δ. τοῦ 20οῦ αἰῶνος (Π.Δ. 272/85), τό ὑπό τήν καθοδήγησιν τοῦ Συνταγματολόγου συμπολίτου μας Καθηγητοῦ ἐκδοθέν, κάνοντας τεράστια ἅλματα, ὄχι μόνο τήν διοίκησι καί διαχείρισι τῶν Ἱερῶν μας Προσκυνημάτων ἔδωκε στό ἐκ λαϊκῶν καί μόνον ἀποτελούμενον Δ.Σ. τῆς Ε.Ε.Π.Κ.Α., ἀλλά καί ὥρισε ἡ περιουσία τους νά ἀνήκει ἀρχικά στίς Κοινότητες τῆς νήσου καί μεταγενέστερα στόν Δῆμο Κυθήρων!!! Ὁ σεβαστός κ.Καθηγητής, ὅμως, ἐγνώριζε τό Ἐκκλησιαστικό καί τό Κανονικό Δίκαιο. Καί ὅτι τά Ἐκκλησιαστικά καί Μοναστηριακά πράγματα εἶναι «ἀνεκποίητα» καί «ἐκτός συναλλαγῆς». Εἶναι, λοιπόν, «ἀναίτιες καί προκλητικές οἱ προσφυγές μας»;

6. Ἡ τοπική παράδοσις τῶν Κυθήρων θεωρεῖ τά Ἐκκλησιαστικά καί Μοναστηριακά (κτήματα καί πράγματα) ὡς «Ἁγιάτικα» (καί ὅλως ἰδιαιτέρως τά περιουσιακά στοιχεῖα τῆς Παναγίας μας τῆς Μυρτιδιώτισσας). «Θά περνᾶς ἀπό τά «Ἁγιάτικα»

καί θά τινάζεις τήν σκόνη ἀπό τά παπούτσια σου». Αὐτό σημαίνει ὅτι οἱ πατεράδες, παπποῦδες καί πρόγονοι τοῦ Παναγιοσκέπαστου αὐτοῦ νησιοῦ ἔδιναν, δώριζαν καί πρόσφεραν κτήματα καί κάθε εἴδους δωρεά καί ποτέ, μά ποτέ δέν ἔπαιρναν ἀπό τά «Ἁγιάτικα». Τό θεωροῦσαν ὡς ἱεροσυλία, πού εἶναι βαρύ ἁμάρτημα.
Δέν πρόκειται, λοιπόν, γιά «ἀδιαμφισβήτητα ἱστορικά καί νομικά δεδομένα», οὔτε γιά «ἱστορικό καί νομικό καί θρησκευτικό καθεστώς αἰώνων», ὅπως καταδείχθηκε πιό πάνω, ἀλλά γιά νομική αὐθαιρεσία τῆς δεκαετίας τοῦ 1980 ἀπό τήν τότε Κυβέρνησι, ἡ ὁποία, ὅταν ἀντικανονικῶς ἐπεχείρησε νά δημεύσῃ τήν Μοναστηριακή Περιουσία, ὡρισμένα Μοναστήρια προσέφυγαν στό Εὐρωπαϊκό Δικαστήριο, δικαιώθηκαν κατά πάντα, καί τό Εὐρωπαϊκό Δικαστήριο ἐπεδίκασε βαρύτατο πρόστιμο στήν Ἑλληνική Πολιτεία, ἐάν τολμοῦσε νά κατασχέση τήν Μοναστηριακή Περιουσία. Αὐτό δέν ἀποτελεῖ ἕνα ἄλλο, παρεμφερές «δεδικασμένο»;

7. Μέ τήν «δυναμική παρέμβαση τοῦ Συνταγματολόγου κ. Γ. Κασιμάτη ἐπανέφεραν τή λαϊκή διοίκηση, ὁμαλότητα καί δημοκρατική κανονικότητα στόν θεσμό», λέγει στή συνέχεια ἡ δήλωσις. Αὐτά εἶναι «παχειά λόγια», «λόγια τοῦ ἀέρος». Στή διοίκησι καί διαχείρισι ἑνός Ἱεροῦ Προσκυνήματος συμμετέχει καί τό λαϊκό στοιχεῖο, ὅπως καί στά Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια τῶν Ἱερῶν Ναῶν. Ὅμως, ἐπειδή τά Ἱερά Προσκυνήματα δέν εἶναι εὐαγῆ Ἱδρύματα (ὅπως τό Γηροκομεῖο, τό Νοσοκομεῖο) οἱ Ἱεροί Κανόνες, πού διέπουν τήν λειτουργία τους, ὁρίζουν τά τῆς διοικήσεως, καί ὁπωσδήποτε τήν παρουσία τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, πού δέν ἐμποδίζει τήν «ὁμαλότητα καί δημοκρατική κανονικότητα στόν θεσμό». Διαφορετικά εἶναι προφανής ὁ κίνδυνος νά πέσωμε σέ μοντέλα προτεσταντικοῦ τύπου. Οὔτε εἶναι κανονικό καί νόμιμο τά Ἱερά Προσκυνήματα νά μήν ἔχουν δική τους νομική ὑπόστασι (Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου), ὅπως τά ὁρίζουν οἱ Κανονισμοί τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τούς ὁποίους (Κανονισμούς) μέμφεται ἡ ἐν λόγῳ κοινή δήλωσις ὡς «λαθραίους» καί ἄνευ σημασίας, ἀλλά νά ἀνήκουν στούς Ο.Τ.Α. (Ὀργανισμούς Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης)! Τό ἐγκρίνει αὐτό τό Ἑλληνικό Δημόσιο;

8. Ἡ Τοπική Ἐκκλησία τῶν Κυθήρων ἔκαμε τό ἱεροκανονικό της χρέος, δέν βγῆκε ἡττημένη. Ἡττῶνται καί συντρίβονται οἱ πολέμιοι τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν ἀντιτίθενται στό Ἱερό της Σύνταγμα, πού εἶναι ἡ Ἁγία Γραφή καί οἱ Ἱεροί Κανόνες τῶν Ἁγίων Πατέρων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Λειτουργοῦν τότε οἱ πνευματικοί νόμοι καί οὐαί καί ἀλλοίμονον στούς παραβάτες των, αὐτούς πού ἐν γνώσει τους ἀντιστρατεύονται στό θέλημα τοῦ Θεοῦ. «Ὁ γνούς καί μή ποιήσας δαρήσεται πολλάς». Ὁ κ.Δήμαρχος, πού τώρα εἶναι δριμύς κατήγορος, πρίν γίνει Πρόεδρος τῆς Ἐγχωρίου καί μετά Δήμαρχος Κυθήρων καί Ἀντικυθήρων ἦταν θερμός συνήγορος τῆς Ἐκκλησίας. Μοῦ ἔλεγε: «Ἄν δέν πᾶτε τώρα στό Ὑπουργεῖο

Ἐσωτερικῶν νά πάρετε τά Ἱερά Προσκυνήματα δέν θά τά πάρετε ποτέ». Καί ὄχι μόνο σέ μένα, ἀλλά καί σέ ἄλλα πρόσωπα, πού ὑπηρετοῦσαν στήν Ἱερά Σύνοδο καί εἶναι σήμερα Ἀρχιερεῖς, ἀκόμη καί στόν νομικό Σύμβουλο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὑπεστήριζε τά ἴδια. Καί τώρα; Ὅλοι κάνουμε λάθος; Καί αὐτός ἀκόμη ὁ μακαριστός Προκάτοχός μου Κύριλλος, πού προσέφυγε στό Σ.τ.Ε. γιά τήν ἴδια ὑπόθεσι καί ὁ κ.Δήμαρχος τόν ὑπεραγαποῦσε καί ὑπερεκτιμοῦσε, ἦταν παράφρων; Ἄν ἔλειπαν οἱ παρεμβάσεις πολιτικῶν καί ἄλλων προσώπων, δέν θά εἴχαμε αὐτό τό ἀποτέλεσμα. Καί ἐξηγοῦμαι: Ἀρχές Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 2017, πού κατετέθησαν οἱ προσφυγές τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί τῆς Ἱερᾶς Συνόδου στό Σ.τ.Ε., ἕνα «ἀόρατο χέρι», αὐθωρεί καί παραχρῆμα, δέν ἄφησε νά εἰσαχθῇ ἡ ὑπόθεσις ἀπ’εὐθείας στήν Ὁλομέλεια τοῦ Σ.τ.Ε., ὅπου ἔπρεπε νά ἐκδικασθῇ λόγῳ ἐπικλήσεως τῆς ἀντισυνταγματικότητος τοῦ προσβαλλομένου νόμου, ὅπως συνήθως γίνεται σέ τέτοιες περιπτώσεις, ὅταν μάλιστα συμπροσφεύγει καί ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἀλλά τήν ἔστειλε στό Ε’ Τμῆμα. Καί τώρα, ἐνῷ πρώην Ἀνώτατοι Δικαστικοί ἐν τιμῇ μᾶς διεβεβαίωναν ὅτι, λόγῳ ἐπικλήσεως ἀντισυνταγματικότητος τοῦ νόμου, θά παρεπέμπετο στήν Ὁλομέλεια (ὅπως μετά τήν ἐπανεκλογή του ἐδήλωσε στή συνέντευξί του στό «Τσιρίγο FM» ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Ἐγχωρίου, δηλ. ὅτι ἐνδέχεται ἡ ὑπόθεσις τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων νά παραπεμφθῇ στήν Ὁλομέλεια τοῦ ΣτΕ), μετά τήν ἄφιξι τοῦ Ὑπουργοῦ – Ἐκπροσώπου τῆς Κυβερνήσεως γιά τόν ἑορτασμό τῆς ἐπετείου τῶν 80 χρόνων ἀπό τῆς ἀπελευθερώσεως ἀπό τόν Γερμανικό ζυγό, ἤχησαν τά «τύμπανα τῆς νίκης», ἐνῶ ἡ ἀπόφασις τοῦ ΣτΕ βγῆκε μετά 15νθήμερο (ἄν βέβαια δέν ἦταν τυχαῖο τό γεγονός αὐτό), καί

9. Ἀπό τή Νομική Ὑπηρεσία τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας ἐλάβαμε στίς 11 Ὀκτωβρίου 2024 e-mail πού μᾶς ἔγραφε: «Πληροφορηθήκαμε ἠλεκτρονικῶς ὅτι οἱ ἀσκηθεῖσες αἰτήσεις ἀκυρώσεως τοῦ Π.Δ. τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κυθήρων καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀπερρίφθησαν. Πρός τό παρόν δέν ἔχουμε τίς ἀποφάσεις καί τό σκεπτικό τους. Θά ἐπανέλθουμε».
Τό ἴδιο πιστεύω νά ἀναμένη καί ἡ Νομική Ὑπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τίς ἀποφάσεις καί τό σκεπτικό, μέ τό ὁποῖο τό ἐν λόγῳ Τμῆμα τοῦ Σ.τ.Ε. ἀπέρριψε τίς περί ἀντισυνταγματικότητος τοῦ ἐν θέματι νόμου προσφυγές μας. Ἀναμένουμε καί ἐμεῖς.

Νωρίτερα είχε προηγηθεί η κοινή δήλωση του Δημάρχου Κυθήρων και Αντικυθήρων Ευστράτιου Χαρχαλάκη και του Προέδρου της Επιτροπής Εγχωρίου Περιουσίας Κυθήρων και Αντικυθήρων Ευάγγελου Βενάρδου.

Αναλυτικά η δήλωση:

Κύθηρα, 10-10-2024

Κυθήριες και Κυθήριοι,

Σήμερα έληξε οριστικά η επί 7 χρόνια δικαστική διαμάχη για την διοίκηση και διαχείριση των Ιερών Προσκυνημάτων των Κυθήρων, που ξεκίνησε το 2017 με τις αναίτιες και προκλητικές προσφυγές της Μητροπόλεως Κυθήρων και της Εκκλησίας της Ελλάδος, ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Συγκεκριμένα, το 2017, τόσο η Ιερά Μητρόπολη Κυθήρων και Αντικυθήρων, όσο και η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, κατέθεσαν προσφυγές στο Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο ζητώντας κατ΄ ουσίαν τη μεταβολή του από αιώνων ισχύοντος καθεστώτος διοίκησης και διαχείρισης των Ιερών Προσκυνημάτων των Κυθήρων, σύμφωνα με το οποίο αυτά συνιστούν κοινή περιουσία του Κυθηραϊκού Λαού (jus patronato publico), αποτελούν απόλυτη κυριότητα των Κοινοτήτων των Κυθήρων και ήδη Δήμου Κυθήρων και η διοίκηση και διαχείρισή τους ανήκει αποκλειστικά στην Επιτροπή Εγχωρίου Περιουσίας Κυθήρων και Αντικυθήρων. Τα ανωτέρω αδιαμφισβήτητα ιστορικά και νομικά δεδομένα, επιχείρησε να ανατρέψει η Εκκλησία, όπως είχε αντίστοιχα επιχειρηθεί τόσο το 1985 (επί Μητροπολίτη Ιακώβου) όσο και το 2000 (επί Μητροπολίτη Κυρίλλου), χωρίς ωστόσο επιτυχία. Ειδικά, η απόφαση 1956 του ΣτΕ του 1986 (Τμήμα Γ΄) έκρινε οριστικά ότι το Π.Δ. 272/85 είναι νόμιμο και συνταγματικό, κλείνοντας το ζήτημα, που αναιτίως επανέφερε σε κρίση ο σημερινός

Μητροπολίτης, διχάζοντας τον Κυθηραϊκό Λαό.

Είναι ειλικρινά κρίμα, ένας Μητροπολίτης με παρουσία 20 ετών στα Κύθηρα και με τα χαρίσματα και τις αρετές που τον διακρίνουν, να αρνείται ακόμα να αποδεχθεί ένα ιστορικό, νομικό και θρησκευτικό καθεστώς αιώνων που μόνο η φασιστική δωσίλογη κατοχική Κυβέρνηση του Ιωάννη Ράλλη επιχείρησε να ανατρέψει με το άρθρο 15 του Ν.514/17-08-1943, όταν πραξικοπηματικά και φασιστικά όρισε τον εκάστοτε Μητροπολίτη Κυθήρων ως Πρόεδρο της Εγχώριας Περιουσίας, αντί του Ειρηνοδίκη ή του οικείου Οικονομικού Εφόρου που ίσχυε μέχρι τότε. Την φασιστική αυτή διάταξη κατήργησαν το άρθρο 84 του Ν.1416/84 και το Π.Δ.272/85, που με τη δυναμική παρέμβαση του Συνταγματολόγου κ. Γ. Κασιμάτη, επανέφεραν τη λαϊκή διοίκηση, ομαλότητα και δημοκρατική κανονικότητα στον Θεσμό.
Όλη αυτή η νομική διαμάχη, όλος αυτός ο διχασμός του κόσμου, θα είχαν αποφευχθεί αν το 2017 ο Μητροπολίτης Κυθήρων εισάκουγε τις δεκάδες παραινέσεις και εκκλήσεις φορέων, σωματείων και πολιτών και δεν προσέφευγε εναντίον του Θεσμού που συγκροτεί την ουσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης των Κυθήρων. Επιστολές και παρακλήσεις ευυπόληπτων Κυθηρίων που έχουν προσφέρει τα μέγιστα στα Κύθηρα, πετάχτηκαν στον κάλαθο των αχρήστων και επικράτησε ένα αδιανόητο πείσμα που οδήγησε σε μια νομική διαμάχη επτά ολόκληρων ετών, από την οποία η τοπική Εκκλησία βγαίνει διττά ηττημένη: τόσο επί της ουσίας, όσο και ηθικά, ενώ ο Δήμος και η Εγχώριος Περιουσία αναγκάστηκαν να προβούν σε νομικές δαπάνες χιλιάδων ευρώ, για να αντιμετωπίσουν ένα ζήτημα που είχε νομικά λυθεί από το 1986, δαπάνες που φυσικά θα αξιωθούν νομίμως.

Ελπίζουμε ότι τόσο εκείνοι που υπέγραψαν τις προσφυγές, όσο και – κυριότερα – εκείνοι που τις προκάλεσαν ασκώντας πιέσεις, εκφράζοντας δήθεν νομικά και ιστορικά περισπούδαστες απόψεις κ.λπ. (και μάλιστα το τελευταίο χρονικό διάστημα φέρονταν να επιχαίρουν για τη δήθεν επερχόμενη νίκη τους!) να αντιλαμβάνονται το μέγεθος του λάθους τους. Η κρίση του Κυθηραϊκού Λαού είναι ήδη πολύ βαριά για όλους τους. Όπως είναι βαριά και για όσους θεσμικούς εκπροσώπους του απέφυγαν συστηματικά μέχρι σήμερα να λάβουν δημόσια, σαφή, διαυγή και καθαρή θέση για το συγκεκριμένο θέμα. Η ιστορία γράφει και κρίνει τον καθένα μας για τη στάση του.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε τις προσφυγές της Εκκλησίας και έκανε δεκτές τις παρεμβάσεις του Δήμου και της Εγχωρίου. Οριστικά λοιπόν και ΑΜΕΤΑΚΛΗΤΑ:

1. Τα Ιερά Προσκυνήματα των Κυθήρων και όλη η κινητή και ακίνητη περιουσία τους αποτελούσαν και αποτελούν ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ του Δήμου Κυθήρων.

2. Η διοίκηση και διαχείριση όλων των ζητημάτων που αφορούν στα Ιερά Προσκυνήματα ανήκει ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ στην Επιτροπή Εγχωρίου Περιουσίας.

3. Τα χρήματα από τα παγκάρια των Ιερών Προσκυνημάτων αποτελούν ΔΗΜΟΣΙΟ ΕΣΟΔΟ και δαπανώνται σύμφωνα με το ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ και με απόλυτη διαφάνεια (Ν.4412, Διαύγεια κ.λπ.) και όχι ως χρήματα ενός απλού Ναού όπου ο ελέγχων (Εκκλησία) είναι ίδιος με τον ελεγχόμενο (Εκκλησία), χωρίς την παραμικρή δημοσίευση και δημοσιότητα. Τα χρήματα των Ιερών Προσκυνημάτων διατίθενται αποκλειστικά και μόνο στα Προσκυνήματα και ΠΟΥΘΕΝΑ αλλού.

4. Τα ζητήματα της Θείας Λατρείας (και ΜΟΝΟ αυτά), τελούν υπό την ευθύνη των 2 Εκκλησιαστικών Συμβουλίων, στα οποία προεδρεύει ο οικείος Μητροπολίτης, χωρίς ποτέ να έχει ενοχληθεί η παρακωλυθεί στην άσκηση αυτών των λατρευτικών και λειτουργικών του αρμοδιοτήτων από κανέναν.

5. Τόσο το άρθρο 84 του Ν.1416/84 όσο και το Π.Δ. 272/85, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, είναι ΝΟΜΙΜΑ και ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΑ ζήτημα που δεν επιτρέπουμε να αμφισβητηθεί εκ νέου και από κανέναν, όποιο δημόσιο αξίωμα ή θέση και αν έχει.

6. Οι λάθρα ψηφισθέντες από την Ιερά Σύνοδο «Κανονισμοί Λειτουργίας» των 2 Ιερών Προσκυνημάτων, που η διαδικασία με την οποία υιοθετήθηκαν καταστρατήγησε κάθε έννοια Δημοκρατίας και διαβούλευσης (τους «ανακαλύψαμε» τυχαία στο Εθνικό Τυπογραφείο χωρίς ως Δήμος και Επιτροπή να έχουμε την παραμικρή ενημέρωση!), καθίστανται ανούσιοι, ανεφάρμοστοι και παράνομοι, καθώς το ΣτΕ εις ουδέν μετέβαλλε τα μέχρι σήμερα ισχύοντα, ούτε τους έλαβε υπόψη του.

7. Η Παναγία η Μυρτιδιώτισσα και η Αγία Μόνη ήταν, είναι και θα είναι ΙΕΡΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ και όχι Μονές.

Τσιριγώτισσες και Τσιριγώτες,

Ο Δήμος και η Επιτροπή θα συνεχίσουν να εργάζονται για το καλό της Εγχωρίου Περιουσίας και την πρόοδο και αναβάθμιση των Ιερών Προσκυνημάτων των Κυθήρων, με υψηλό αίσθημα ευθύνης και καθήκοντος, απόλυτη διαφάνεια και νομιμότητα και κυρίως με σεβασμό στο διακριτό ρόλο του οικείου Μητροπολίτη, όπως τον έχει ορίσει ο Νομοθέτης και όπως πλέον – για ακόμα μία φορά – επικυρώθηκε από το ΣτΕ.

Κλείνοντας ευχαριστούμε θερμά τους Καθηγητές Δημοσίου Δικαίου της Νομικής

Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Σπυρίδωνα Βλαχόπουλο και κ. Πάνο Λαζαράτο που υπήρξαν άψογοι ως προς τις παρεμβάσεις τους ενώπιον του Ανωτάτου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, τους Νομικούς Παραστάτες του Δημοσίου από το 2017 μέχρι και σήμερα, τους Κυθήριους νομικούς που εξαρχής συμπαραστάθηκαν στην όλη διαδικασία και προσέφεραν πολύτιμες γνώμες και απόψεις, τους αιρετούς της αυτοδιοίκησης και τις Διοικήσεις της Εγχωρίου από το 2017 μέχρι και σήμερα που έλαβαν σαφή και ξεκάθαρη θέση, μη κρυπτόμενοι ελέω πολιτικού ή προσωπικού ή συγγενικού κόστους και όλους τους Τσιριγώτες που καθημερινά μας εξέφραζαν την αγωνία τους για την πορεία της υπόθεσης, αλλά και τη θλίψη και απογοήτευσή τους για όσους προκάλεσαν μια αναίτια και αβάσιμη νομική διαμάχη που θα έπρεπε να μην έχει καν ξεκινήσει.

Τα Κύθηρα και οι Θεσμοί τους είναι από σήμερα πολύ πιο ισχυρά!

Ελπίζουμε αυτή να είναι η τελευταία φορά που κάποιοι διχάζουν με τέτοιον τρόπο τον Κυθηραϊκό Λαό.-

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΧΑΡΧΑΛΑΚΗΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΕΠΚΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΑΡΔΟΣ